

ZPRÁVA ZE SEMINÁŘE

Institucionální přihlášení (Shibboleth) u elektronických informačních zdrojů

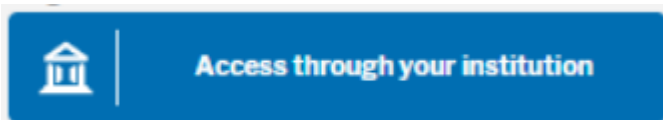
21. 9. 2021

Marta Zizienová

Místo konání: Národní technická knihovna

Přednášejícími byli Ing. Jiří Pavlík a Mgr. Jakub Skoček.

Tento typ přihlašování se někdy také nazývá federativní autentizace, Shibboleth, vzdálený přístup. Na webu ho reprezentuje modré tlačítko "access through your institution".

Toto tlačítko si pamatuje, když se přihlásíme někde. Pak u jiné instituce nabízí stejnou mateřskou organizaci.

Komponenty - identity provider (IP), service provider (SP), ti se domlouvají spolu v průběhu přihlašování. Na stránce databáze je "rozcestník" WAYF/DS, kde si vybírá uživatel, odkud je (where are you from/discovery service). Mezi IP a SP existují federace, které zajišťují výměnu metadat. V ČR je to především eduGAIN, do kterého jsou zapojené české univerzity. Existují i alternativní federace. WAYFLESS odkazy jsou webové adresy, které knihovna přidává k EIZ a které zajišťují, že uživatel je přesměrován rovnou na přihlašování, nemusí vyhledávat správnou instituci. SAML je protokol (další jsou např. OIDC, OAuth). Alternativami k Shibbolethu jsou např. simpleSAMLphp, Open Athens, AOFS, GSuite.

Identity je možné propojovat viz CPK, De Gruyter aj. Jde vytvářet různé skupiny uživatelů v rámci organizace (třeba pro skupinu vědců), podporovány jsou vícenásobné afiliace i napříč organizacemi.

Odhlášení probíhá přes logout tlačítko a/nebo přes zavření prohlížeče.

Existuje množství dalších firem, které umožňují hostování IP - OCLC, Open Athens, SWICTH Edu-IO (celoživotní akademický účet, který se mění podle afiliace, jak uživatelé přecházejí mezi institucemi, implementováno ve švýcarské národní ALMA; podobné řešení připravuje Nizozemsko, implementace a správa je velmi komplikovaná) aj.

Standardizaci má na starosti skupina REFEDS, nastavuje atributy. K dispozici jsou tři skupiny - Research & Scholarship, Anonymous Authorization / Pseudonymous Authorization, Personalized (má nahradit tu první kategorii, protože jsou tam zastaralé atributy a další nešikovné věci. Přechod ovlivní služby v ČR.).

Připravuje se větší ochrana uživatelů v prohlížečích, může dojít k "nenastavení IP

adresy” organizace a tím pádem nebudou přístupné služby vázané na IP adresu (bude u Applu v iOS a macOS). Kvůli omezení cookies nebudou uživatelé pravděpodobně rozpoznáni při přechodu mezi databázemi, bude nutné vždy nové přihlášení.

CzechELib využívá Shibboleth pro přístup do ERMS (zde jsou uloženy smlouvy, ceny aj.) a Celus (obsahuje statistiky využití).

Každý vydavatel si vytváří WAYFLESS odkazy jinak. Na stránkách eduID jsou návody a příklady, jak mají odkazy vypadat. Většinou stačí vyměnit jen ID za své a mělo by to být funkční. Většina EIZ podporuje Shibboleth, ale ne všechny! Výborný přehled vydavatelů a toho, co umožňují, je na <https://www.czechelib.cz/cs/379-vzdaleny-pristup>. Ve sloupečku “Institucionální přihlášení (Shibboleth)” je i odkaz na návod eduID. Další možnosti přístupu je využívat referenční adresu, což je přímá adresa na plný vstup do dBze. Tato adresa ale musí být skrytá pro veřejnost, nesmí být volně dostupná! Další možnosti přístupu jsou přihlášení pomocí vytvořeného účtu, spárování účtu / zařízení, Google CASA.

UPOL, UK aj. mají chytré řešení na to, aby nemuseli mít u každého EIZ dva odkazy (rozpoznává IP adresu uživatele a možnosti vydavatele, <https://ezdroje.cuni.cz/>). V NTK není problém mít víc linků (pro přímý vstup a pro vzdálený přístup). Diskutovalo se o tom, jak získat statistiky přístupů od vydavatelů, abychom věděli, jestli a co je využíváno.

Zpracovala: Marta Zizienová

